

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 696/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., Brečtanová 1, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o., Drotárska cesta 102, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Petra Ďurčeka, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 SŽ 22/2013 z 20. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. februára 2015 faxom a 25. februára 2015 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., Brečtanová 1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy a porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením čl. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 SŽ 22/2013 z 20. novembra 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) oznámila sťažovateľke začatie správneho konania č. 210-PLO/O-2367/2013 vo veci možného porušenia povinnosti podľa § 32 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní“) v súvislosti s tým, že na programovej službe JOJ PLUS nezabezpečila, aby bola reklama slušná.

Rada rozhodnutím č. RP/072/2013 z 10. septembra 2013 uložila sťažovateľke sankciu – pokutu vo výške 3 500 € za porušenie povinnosti podľa § 32 ods. 4 zákona o vysielaní. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka opravný prostriedok podľa § 250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 20. novembra 2014 tak, že rozhodnutie Rady potvrdil.

Sťažovateľka namieta porušenie označených práv a článkov podľa ústavy a dohovoru na tom základe, že najvyšší súd „... považoval nevykonanie dôkazu, resp. absenciu vyhotovenia zápisnice o vykonaní dôkazu zo strany Rady (absencia riadneho zistenia skutkového stavu veci a absencia postupu Rady v súlade so zákonom) za postup Rady ako správneho orgánu, ktorý bol zákonný, resp. nemohol spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia Rady; a

... považoval predchádzajúce upozornenie Rady na porušenie identického ustanovenia Zákona o vysielaní bez toho aby spôsob porušenia bol skutkovo identický alebo totožný aspoň v základných črtách za zákonný postup.

Sťažovateľka namieta, že nevykonanie jediného dôkazu v konaní v súlade so zákonom a/alebo nevyhotovenie zápisnice o vykonaní dôkazu v súlade so správnym poriadkom je vážnym zásahom do práva na spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu.

Rovnako uloženie sankcie bez existencie predchádzajúceho upozornenia na porušenie povinnosti, ktoré by bolo v základných črtách skutkovo identické alebo podobné, je možné považovať za vážny zásah do práva na spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu.“.

Sťažovateľka v súvislosti s uvedenými námietkami uvádza, že Rada v oznámení o začatí správneho konania a vo svojom rozhodnutí z 10. septembra 2013 uviedla, že podkladmi (dôkazmi) na vydanie rozhodnutia boli:

- a) záznam z vysielania programovej služby JOJ PLUS z 12. februára 2013 a
- b) prepis/popis skutkového stavu.

Sťažovateľka poukazuje na to, že už vo svojom opravnom prostriedku namietala, že Rada uvedené dôkazy nevykonala vôbec, resp. ich nevykonala v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Podľa sťažovateľky najvyšší súd nesprávne porozumel jej argumentácii a napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil.

Podľa sťažovateľky obrazovo-zvukový záznam ako dôkaz nebol vykonaný v súlade so Správnym poriadkom, pretože mala byť vyhotovená zápisnica, z ktorej by bolo zrejmé, že každý člen Rady si predmetný záznam pozrel.

«... vykonanie takéhoto dôkazu je možné preukázať výlučne len formou zápisnice o vykonaní dôkazu podľa ustanovenia § 22 ods. 1 Správneho poriadku.

Ak Rada (jej členovia) vykonala dôkaz (vzhladla obrazovo-zvukový záznam), tzn. obhliadla dôkaz, tak o tomto dôkaze musí byť spísaná zápisnica s náležitosťami podľa ustanovenia § 22 ods. 2 a 3 Správneho poriadku.

Vzhladnutie obrazovo-zvukového záznamu je štandardným spôsobom, akým členovia Rady môžu získať priame a nesprostredkované povedomie o skutočnom obsahu odvysielaného spotu. Takýto dôkazný prostriedok (ohliadku) nie je možné nahradiť analýzou ani prepisom, nakoľko tieto sú až druhotným, sprostredkovaným náhľadom na vec, navyše nie nestranným.

Sťažovateľka má v prejednávanej veci za to, že členovia Rady sa s predmetnými dôkazmi, nijakým spôsobom priamo neoboznámili a tieto nevykonali.

Hoci Rada a najvyšší súd uzatvárajú, že s predmetným dôkazom sa ani inak oboznámiť nedá, preto „je jasné a nesporné“, že záznamy boli vzhladnuté členmi Rady, o tejto skutočnosti neexistuje žiaden dôkaz.

Z odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu je síce zrejmé, že najvyšší súd nevyhotovenie zápisnice dokonca považoval za porušenie § 22 ods. 1 Správneho poriadku, avšak bez ďalšieho zdôvodnenia uviedol, že toto porušenie nemá vplyv na zákonnosť samotného rozhodnutia. Takýto záver najvyššieho súdu je svojvoľný a neudržateľný, nakoľko predmetný dôkaz bol jediným dôkazom v konaní, bez ktorého vykonania by nemohlo dôjsť k zisteniu skutkového stavu veci ani k oboznámeniu sa s obsahom záznamu osobne všetkými členmi Rady... Ak by sme pripustili názor rady, v takom prípade by Rada nemusela vôbec vykonávať žiadne dôkazy ani skúmať skutkový stav veci bez dôvodných pochybností, pretože vzhladom na rozhodnutie najvyššieho súdu postačí, ak Rada bude tvrdiť, že sa riadne oboznámila so skutkovým stavom a akýkoľvek podklad o tejto skutočnosti sa nevyžaduje.

Rovnako je potrebné uviesť, že najvyšší súd zjavne v nedostatočnom rozsahu „pochopil“ odvolací dôvod sťažovateľky, pretože podľa názoru najvyššieho súdu stačilo, že sťažovateľka nemala žiadne námietky voči obsahu prepisu vysielania a tiež, že je nesporné, že členovia Rady sa s obsahom záznamu oboznámili (tzn. vykonali ho), ale len o tom nespísali zápisnicu.

Takýto záver najvyššieho súdu je však predčasný a vychádza z neúplného preskúmania odvolacieho dôvodu sťažovateľky, nakoľko týmto odvolacím dôvodom

sťažovateľka nenamietala správnosť/nesprávnosť obsahu prepisu reportáže, ale namietala splnenie základných zákonných podmienok na možnosť správneho trestania za administratívny delikt. Správne trestanie nie je možné, ak mu nepredchádza spravodlivé konanie, ktoré je založené na riadnom preskúmaní skutkového stavu veci a vykonanom dokazovaní, ktoré bez dôvodných pochybností preukazuje, že došlo k spáchaniu administratívneho deliktu. Správne trestanie zároveň vyžaduje, aby sa orgán, ktorý o administratívnom delikte rozhoduje, riadne a dôkladne (najmä osobne) oboznámil so všetkými dôkazmi a tieto boli riadne v súlade s procesnými predpismi vykonané. S ohľadom na špecifikum kolektívneho rozhodovania Rady, je teda zrejmé, že všetci členovia Rady, ktorí rozhodujú o administratívnom delikte sa musia osobne oboznámiť so všetkými dôkazmi a tieto v súlade s procesnými predpismi vykonať.

Najvyšší súd v rozhodnutí... dokonca zašiel až tak ďaleko, že právne uzatvoril, že vzhľadnutie záznamu „v žiadnom prípade nie je možné považovať“ za obhliadku.

Najvyšší súd však svoj právny záver nijakým spôsobom ďalej nerozvinul ani nevysvetlil, a najmä neuviedol, o aký úkon dokazovania teda ide, ak nejde o obhliadku...»

Sťažovateľka argumentuje, že Správny poriadok vymedzuje dôkazné prostriedky len ako príklad, avšak je nepochybné, že o všetkých vykonaných dôkazoch je potrebné vyhotoviť zápisnicu, t. j. aj o oboznámení sa s obsahom záznamu. Podľa sťažovateľky najvyšší súd napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil, pretože neuviedol, prečo nevyhotovenie zápisnice z vykonania dôkazu nemá vplyv na zákonnosť samotného rozhodnutia.

Sťažovateľka poukazuje na právne závery Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, podľa ktorých vzhľadnutie obrazovo-zvukového záznamu je špecifickou formou obhliadky podľa § 38 Správneho poriadku, o ktorej je potrebné vyhotoviť zápisnicu. Vyhotovenie zápisnice z vykonania dôkazu je aj významnou procesnou zárukou pre účastníka konania, keďže až takto je možné urobiť záver o tom, či bola dodržaná zásada bezprostrednosti a priamosti, ktorá je základom obhliadky. Tieto skutočnosti sú relevantné

aj vzhľadom na to, že Rada je kolektívny orgán, preto je zásadné, aby «v rámci správneho konania členovia Rady rozhodovali osobne.

Najvyšší súd následne odvolací dôvod sťažovateľky „oklieštil“ len na skúmanie, či sťažovateľka namietala pravdivosť skutkových zistení, ktoré Rada uviedla v rozhodnutí Rady a opomenul dostatočne odôvodniť, či vzhliadnutie záznamu je vykonanie dôkazného prostriedku a ak áno, z akého dôvodu sa na proces jeho vykonania nevzťahuje povinnosť vyhotoviť zápisnicu podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku, a ak sa vzťahuje, tak z akého dôvodu jej nevyhotovenie nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Najvyšší súd bez akéhokoľvek podkladu v spise správneho orgánu bez ďalšieho uzavrel, že Rada sa s predmetnými dôkazmi oboznámila v súlade so Správnym poriadkom a zákonným spôsobom.

V konaní o správnom delikte, ktorého skutková podstata spočíva v porušení povinnosti pri vysielaní programu, je obrazovo-zvukový záznam posudzovanej časti vysielania kľúčovým a v podstate nezastupiteľným dôkazom obzvlášť v prípadoch, kedy Rada nevykonáva žiaden iný dôkaz na objasnenie skutkového stavu veci. Takýto dôkaz preto musí byť vykonaný riadnym procesným spôsobom.

Problematika dôkazných prostriedkov v správnom konaní má inherentne aj ústavnú dimenziu. Dokazovanie v správnom konaní, najmä v citlivej oblasti správneho trestania... musí spĺňať ústavné parametre dokazovania a rešpektovania ústavnej a medzinárodnej prízmy spravodlivého procesu.

...V zahraničnej právnej úprave spravidla nenájdeme ustanovenia o zápisnici o vykonaní dôkazu, pretože prevažuje právo účastníka byť vždy prítomný na ústnom konaní pred mediálnou radou, ktorá spravidla koná verejne...

Zásada priamosti, ústnosti a bezprostrednosti sú zásady, ktoré zaisťujú, aby ten orgán, ktorý rozhoduje o vine a sankcii za správny delikt, bol autenticky prítomný a bezprostredne ovplyvnený pred ním vykonanými dôkazmi. Dokazovanie je možné pripustiť aj mimo rámec ústneho konania, avšak v takom prípade je bezpodmienečne potrebné, aby o vykonaní takýchto dôkazov bola spísaná zápisnica v súlade s § 22 ods. 1 Správneho poriadku.».

Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 7 As 57/2010 z 3. apríla 2012 a tiež na závery Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré vyslovil napr. vo veci Lisica proti Chorvátsku, podľa ktorých *„je potrebné, aby bolo viditeľné, ako bola spravodlivosť vykonaná“*.

Sťažovateľka sa tiež domnieva, že v predmetnej veci nejde o opakované porušenie § 32 ods. 4 zákona o vysielaní, na ktoré bola upozornená, preto došlo k porušeniu zákona spôsobom, ktorý má vplyv aj na zákonnosť samotného rozhodnutia Rady. V tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

„Rada pri skúmaní podmienok pre uloženie sankcie uviedla, že sankcia – pokuta, je prípustná, nakoľko sťažovateľka sa porušenia ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a) Zákona o vysielaní dopustila už v minulosti. Ako dôvod uviedla odkaz na číslo konania, v ktorom sťažovateľku údajne upozornila na porušenie povinnosti. Rada uviedla nasledovné rozhodnutie: Rozhodnutie RL/32/2012 z 24. 4. 2012;...“

Sťažovateľka si dovoľuje uviesť, že predmetné konanie sa síce týkalo porušenia povinnosti podľa ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a), avšak spôsobom, ktorý nebol identický, dokonca ani primerane podobný s predmetnou vecou.

Na základe uvedenej skutočnosti nie je možné preto predmetné konania považovať za totožné, čím neexistovalo právo Rady uložiť sankciu – pokutu za porušenie predmetnej povinnosti, nakoľko jej nepredchádzalo upozornenie Rady, čím rozhodnutie Rady a rozhodnutie najvyššieho súdu a postup ktorý im predchádzal trpia takou vadou, ktorá mala vplyv na ich zákonnosť.

Tým, že Rada sankcionovala (pokutovala) sťažovateľku bez predchádzajúceho upozornenia na opakované porušenie namietanej povinnosti, tak vec nesprávne právne posúdila a konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia Rady trpí takou vadou, ktorá mala vplyv na zákonnosť rozhodnutia Rady.“

Sťažovateľka poukazuje v súvislosti s touto argumentáciou na právne závery Najvyššieho správneho súdu Českej republiky v uznesení sp. zn. 6 As 26/2010 z 3. apríla 2012, ktoré možno aplikovať aj v tejto veci.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že *«len dostatočne špecifické a obsahovo takmer totožné vymedzenie porušenia povinnosti môže byť spôsobilým rozhodnutím Rady tvoriacim kvalifikované „upozornenie“ na opakované porušenie zákona. V predmetnej veci Rada nikdy nevydala rozhodnutie, v ktorom by bolo vymedzenie porušenia povinnosti totožné s vymedzením porušenia povinnosti v rozhodnutí Rady alebo obdobným aspoň v podstatných rysoch. Konanie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu Rady a konanie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu Rady č. RL/32/2012 sú totožné len v rovnakom označení zákonného ustanovenia porušenej povinnosti, inak sa v podstatných rysoch (spôsob spáchania) odlišujú...»*

Najvyšší súd k tomuto odvolaciemu dôvodu sťažovateľky opätovne neuviedol žiadne odôvodnenie, z ktoré by jasne, jednoznačne a zrozumiteľne vyplývalo, prečo tento odvolací dôvod nie je dôvodný...

... podmienka upozornenia na opakované porušenie povinnosti má zásadný význam pre sťažovateľku a musí predstavovať efektívny prostriedok, ktorého účelom nie je represia, ale prevencia. ... sťažovateľke musí byť poskytnutý dostatočný priestor na nápravu. Rada v predmetnom prípade presvedčila aj najvyšší súd, že materiálna podmienka pre uloženie sankcie bola splnená, nakoľko v čase vydania napadnutého rozhodnutia existovalo právoplatné rozhodnutie o porušení povinnosti podľa § 32 ods. 4 písm. a) Zákona o vysielaní a retransmisii. Skutkový stav vyplývajúci z rozhodnutie Rady RL/32/2012 však bol v podstatných črtách odlišný od skutkového stavu v prejednávannej veci, preto nemôže byť považované za podklad pre možné ukladanie pokút.»

Na tomto základe sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné práva... (sťažovateľky, pozn.) podľa článku 46 ods. 1 a ods. 2 v spojení s článkom 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 v spojení s článkom 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 8 Sž/22/2013-31 zo dňa 20. 11. 2014, porušené boli.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 8 Sž/22/2013-31 zo dňa 20. 11. 2014 sa zrušuje vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Najvyššiemu súdu na Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinní uhradiť... (sťažovateľke, pozn.) trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 EUR na účet Advokátskej kancelárie Bugala – Ďurček, s. r. o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom orgánu štátu, resp. jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku z 20. novembra 2014 poukázal na odôvodnenie rozhodnutia Rady, na argumentáciu sťažovateľky v opravnom prostriedku a tiež na vyjadrenie Rady. Následne najvyšší súd uviedol:

«Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že odporkyňa listom č. 2367/2013 zo dňa 07. 05. 2013 oznámila navrhovateľke začatie správneho konania vo veci možného porušenia § 32 ods. 4 písm. a/ Zákona za odvysielanie upútavky na program Deň a noc na programovej službe TV JOJ PLUS dňa 12. 02. 2013 od 12:15:42 do 14:55:22 hod.

Navrhovateľka v odvolaní konštatuje, že odporkyňa nevyhotovila zápisnicu o ohliadke audiovizuálneho záznamu, čo navrhovateľku utvrdzuje v tom, že odporkyňa ako správny orgán nevykonala dôkaz – ohliadku záznamov z vysielania, čím nepostupovala v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je toho názoru, že zhliadnutie audiovizuálneho záznamu nie je ohliadkou podľa § 38 Správneho poriadku, ale je to iný, v správnom poriadku nepomenovaný dôkaz.

Predmet ohliadky podľa § 38 správneho poriadku je vlastník alebo užívateľ veci povinný predložiť správnemu orgánu alebo strpieť ohliadku na mieste. Z predmetného ustanovenia vyplýva, že ohliadka sa týka iba hnutelných alebo nehnuteľných vecí a nie nehmotných, akým práve audiovizuálny záznam nesporne je. Skutočnosť, že predmetný záznam sa nachádza na CD nosiči ako hmotnom substráte je irelevantná, pretože podľa nášho názoru kópie, napodobneniny alebo veci podobného vzhľadu nemôžeme považovať za originálny predmet ohliadky, keďže v skutočnosti nemali podiel na vzniknutom skutkovom stave. Skutočnou ohliadkou v tomto prípade by bolo zhliadnutie originálneho vysielania v uvedených časových intervaloch.

Máme za to, že § 22 ods. 1 správneho poriadku predstavuje kogentné ustanovenie, od ktorého sa nemožno odchyliť. Následkom odchylenia dochádza k procesnému pochybeniu. Rada sa nespísaním zápisnice dopustila chyby, resp. vady v správnom konaní, keďže protokolovala iba hlasovanie jednotlivých členov Rady. Je však na posúdení súdu aký vplyv má táto chyba na zákonnosť vydaného rozhodnutia, pretože podľa § 250i ods. 3 O. s. p., „pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.“ V danom prípade je však súd toho názoru, že nevyhotovenie zápisnice nemožno považovať za takú chybu a vadu konania, ktorej následkom by bolo vydanie nezákonného rozhodnutia. V tomto prípade sa tak súd prikláňa k skorším rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sž/21/2012 zo dňa 29. 05. 2013, v ktorom súd konštatuje: „... Najvyšší súd zastáva názor, že pokiaľ v danom prípade Rada nespísala zápisnicu o tom, ako sa jej členovia oboznámili s podkladmi pre vydanie rozhodnutia, predovšetkým o tom, ako sa oboznámili so záznamom odvysielaného programu

resp. s popisom/odpisom tohto záznamu, nedopustila sa v konaní takej vady, ktorá by mala za následok nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia.“

... odporkyňa správne hodnotila príslušnú upútavku ako reklamu, kde zistila porušenie povinnosti navrhovateľkou ustanovenej v § 32 ods. 4 písm. a/ Zákona o vysielaní a retransmisii, ktorou „je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaná reklama a tele nákup boli čestné a slušné.

Navrhovateľka vo svojom odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci, ako aj nedostatočné zistenie skutkového stavu veci z dôvodu neuspokojivého vymedzenia slova „šukať“, ktorým by odporkyňa preukázala neslušnosť predmetného slova. Ak navrhovateľka argumentovala odkazmi na literárne diela slovenských básnikov (Pavla Országha Hviezdoslava a Martina Kukučina), ktorí toto slovo vo svojich básňach použili, poukazujúc pritom na fakt, že ich diela sú „súčasťou štátom vymedzenej povinnej literatúry a z toho dôvodu nie je možné predmetné slovo označiť za neslušné“, keďže do styku s týmito dielami prichádzajú aj školopovinné deti je potrebné uviesť, že slovenský jazyk – ako každý iný – nie je pevne stanovený a s plynutím času sa jazyk vyvíja, dopĺňa a obohacuje sa. V priebehu historického vývoja slovenského jazyka, teda nie je vylúčená aj zmena významu určitých slov. Výraz „šukať“ sa v uvedených literárnych dielach slovenských básnikov musí vykladať s prihliadnutím na historickú etapu, počas ktorej sa tieto diela kreovali. Nemenej dôležitý je aj kontext, v ktorom sa dané slovo používa. Navrhovateľka má postavenie osobitného orgánu v systéme orgánov štátnej správy, ktorého úlohou je práve kontrola, či vysielatelia dodržiavajú ustanovenia zákona. To čo je slušné a neslušné spočíva na jej rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že tento kolektívny orgán sa skladá z dostatočne erudovaných osôb v danej oblasti, ktorí sú schopní na základe správnej úvahy posúdiť, či je – za daných okolností s prihliadnutím na kontext – reklama slušná alebo nie. V súvislosti so správnou úvahou sa v § 245 ods. 2 O. s. p. uvádza: „Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.“

V tomto prípade súd dospel k rovnakým záverom ako odporkyňa, zastávajúc stanovisko, že slovo „šukávať“, respektíve „šukať“ je v danom prípade neslušné a vyplýva to aj z kontextu dialógu predmetného audiovizuálneho záznamu. S tvrdením navrhovateľky o nedostatočnom vysvetlení predmetného pojmu odporkyňou sa preto Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol stotožniť, nakoľko sa podľa nášho právneho názoru jedná o skutočnosť všeobecne známu, ktorú správny orgán podľa § 34 ods. 6 správneho poriadku nemusí dokazovať. V tomto bode je argumentácia odporkyne správna, že predmetný výraz je (v danom kontexte) synonymom súlože.

Neobstojí ani námietka ohľadom skutočnosti, že mala byť uložená sankcia a to upozornenie na porušenie zákona a nie pokuta. Odporkyňa správne poukázala na skutočnosť, že za porušenie ust. § 32 ods. 4 písm. a/ Zákona už navrhovateľka sankcionovaná bola a to rozhodnutím RL/032/2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 05. 2012.»

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vydaným v správnom súdnictve bolo podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánu verejnej správy, o ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že boli nezákonné a ukrátili ju na jej právach (§ 247 ods. 1 OSP), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Treba vziať preto do úvahy, že správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. V prerokúvanom prípade bolo potrebné zohľadniť aj to, že najvyšší súd ako správny súd bol súdom s plnou jurisdikciou, pretože predmetom konania bolo rozhodovanie o porušení povinnosti a uloženie sankcie podľa zákona o vysielaní (§ 250i ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP). Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval z tohto aspektu aj dôvodnosť námietok sťažovateľky proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Základom argumentácie sťažovateľky je jej nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu, ktorý nevyhotovenie zápisnice o vykonaní dôkazu – oboznámenia sa s obrazovo-zvukovým záznamom Radou – nepovažoval za takú vadu, ktorá spôsobuje nezákonnosť rozhodnutia. Rovnako tak namietala, že uloženie sankcie – pokuty Radou bolo v rozpore so zákonom, pretože predchádzajúce upozornenie Rady sa týkalo toho istého ustanovenia zákona o vysielaní, ale spôsob porušenia nebol skutkovo identický alebo aspoň totožný v základných črtách.

Podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku o ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu.

Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 38 Správneho poriadku vlastník alebo užívateľ veci je povinný predložiť správnemu orgánu predmet ohliadky alebo strpieť ohliadku na mieste.

Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu z 20. novembra 2014, ústavný súd v prvom rade dospel k záveru, že sťažovateľka v sťažnosti uplatnila totožnú argumentáciu ako vo svojom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Rady.

Najvyšší súd sa s námietkami sťažovateľky v napadnutom rozsudku vysporiadal. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd nepovažoval vzhľadnutie

obrazovo-zvukového záznamu za ohliadku podľa § 38 Správneho poriadku, ale za iný, v Správnom poriadku nepomenovaný dôkaz. Dospel k záveru, že Rada pochybila, keď o vykonaní obrazovo-zvukového záznamu nevyhotovila zápisnicu. Túto vadu konania vyhodnotil v súlade s § 250i ods. 3 OSP ako vadu, ktorá nemohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia Rady. Následne sa najvyšší súd vysporiadal s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa zistenia skutkového stavu a jeho právneho posúdenia (s. 6 a 7 napadnutého rozsudku). Osobitne sa najvyšší súd vysporiadal aj s námietkou sťažovateľky, že Rada mala uložiť sankciu – upozornenie na porušenie zákona, a nie pokutu. Najvyšší súd sa stotožnil s argumentáciou Rady, z ktorej vyplýva, že sťažovateľka bola už za porušenie § 32 ods. 4 písm. a) zákona o vysielaní sankcionovaná, a to rozhodnutím Rady č. RL/032/2012, pričom prísnejší postih sa ukladá „za porušenie právnej povinnosti a nie za identický skutok“.

Ústavný súd poukazuje na to, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Ústavný súd hodnotí, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojvoľný) alebo zjavne neodôvodnený. Ústavný súd takto konštatuje, že právne závery najvyššieho súdu predstavujú jeden z možných výkladov príslušných ustanovení Správneho poriadku (predovšetkým § 22 ods. 1, § 34 ods. 1 a 2, § 38) a zákona o vysielaní (najmä § 64 ods. 2), nemožno im vytknúť nelogickosť, vnútornú rozpornosť, rešpektujú zmysel a účel uvedených ustanovení a ako celok nie sú arbitrárne. Odôvodnenie napadnutého rozsudku poskytuje primeraný podklad pre jeho výrok, takto právne závery najvyššieho súdu nie sú ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne akceptovateľné.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 a 2 ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu z 20. novembra 2014. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení Správneho poriadku a zákona o vysielaní najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vysloviť porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu z 20. novembra 2014.

Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 1 dohovoru, tento článok má deklaratórny charakter, neupravuje žiadne konkrétne základné práva, resp. iné individuálne práva (m. m. III. ÚS 222/2010, IV. ÚS 332/2012), jeho porušenie by prichádzalo do úvahy len v súvislosti s vyslovením porušenia práva zakotveného v dohovore. Ústavný súd nezistil porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré sťažovateľka namietala vo svojej sťažnosti, preto nemožno uvažovať ani o porušení čl. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu z 20. novembra 2014.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2015